

På Mose stol sidder de skriftkloge og farisæerne, siger Jesus. Det var ellers noget, må man sige. Moses, der var en af alle skiftende tiders største åndelige førere! Udvalgt af Gud til at føre hans folk ud af Ægypten. Loven - Guds hellige bud - blev givet ved Moses. Han modtog levende ord, som han skulle give til os, siger Stefanus. [Ap.G. 7.38.](#)

Hvorfor var da Moses så stor, hvorfor havde han en så vældig autoritet? Fordi Gud havde udvalgt ham og givet ham myndighed til at tale på Hans vegne.

Men endnu et må der nævnes. I [5 Mos.34,10](#) læser vi: *»I Israel opstod der ikke mere en profet som Moses, hvem Herren omgikkes ansigt til ansigt.«*

Ansigt til ansigt - deri ligger hemmeligheden.

Herren havde kaldt Moses op til sig og talt med ham ansigt til ansigt. Siden var der ikke andet, der betød noget virkeligt for Moses end dette at kunne stå for Gud og se ham ind i ansigtet.

Israels folk var misfornøjet med ham mangen en gang. Det hændte endog, de ville stene ham. Det betød intet for Moses.

Vrede miner og misfornøjede grimasser hos folkets flertal - det tog han roligt, når bare han kunne stå for Gud og i hans åsyn læse, at han var på ret vej.

Herren kendte ham ansigt til ansigt. Gud åbenbarede sin vilje og sine hensigter for Moses. Og Moses havde personligt ingen hemmeligheder, som var skjult for Gud. Ansigt til ansigt!

- Nu sad der andre mænd på Mose stol. Mindre mænd end han. Mænd uden det åndelige format, som åndskæmpen Moses havde haft. Dette behøvede sådan set ikke at være afgørende. Guds hær består ikke bare af kæmper. Ofte brugte han småfolk til at løbe sine ærinder og kæmpe sine kampe. Ofte blev sejren vundet af ganske almindelige mennesker som du og jeg. Når bare Gud fik lov at bruge dem. Jeg havde nær sagt: Når bare vi sad i Mose stol!

Nu sad jo de skriftlærde og farisæerne i Mose stol. Jesus sagde det selv. Derfor - sagde han - *»hvad de siger, skal I gøre, men deres gerninger skal I ikke rette jer efter.«* Det, de siger, er rigtigt, i hvert fald så langt som det er Guds vilje, de tolker - det hændte nok, det var galt, det, de sagde, også, Jesus satte ofte fingeren på et eller andet. Men som sagt: så langt som det var Guds vilje, de tolkede, skulle alle låne dem øre. Men ikke tage eksempel efter deres gerninger. For *»de siger det nok, men gør det ikke.«*

Ak, her står vi over for et vemodigt og smerteligt punkt i kirkens historie og i dens dagligliv. Forholdet mellem teori og praksis. Forholdet mellem det, vi siger, og det, vi gør. Der kan vanskeligt tænkes noget, som stærkere svækker den kristne menigheds slagkraft i verden end denne uværdige modsætning mellem teori og praksis.

Eksempler herpå er der flere end nok af, desværre. De har fortættet sig i visse typer - typer, vi kender så alt for godt, ikke blot i den folkelige overlevering, men også i litteraturen. Lad være, at skildringerne ofte var uretfærdige. Det var de. Men det kan ikke dække over det sørgelige faktum. Vi kender det: Præsten, som prædiker tilgivesens og kærlighedens moral, men i hverdagen er krævende og krakilsk - og påholdende tillige. Prædikanten, som formaner til at forsvare verden og dens lyst, men som i praksis viser sig at have et særdeles vågent blik for denne verdens ting, når bare han kan nå dem. Den bekendende kristen, som tager det mindre nøje i pengesager, eller som er en dårlig kollega. Den mand eller kvinde, som siger sig at være en personlig kristen, uden at man i hverdagen derhjemme kan få øje på deres kristendom. Alt dette er så sørgeligt velkendt.

Min datter kom hjem fra et lejrophold og betroede os, at hun var blevet en personlig kristen, fortalte en mand. Det var vi da kun glade for at høre. Men, men! Så var det en dag, hun skulle vaske gulvet i entreen for sin mor. Jeg hørte, hun sang så fint: *»En underfuld frelser jeg ejer - - nu synger jeg glad om hans sejer, at alle må se ham som jeg.«* Det var ret så festligt at høre på. Men jeg syntes jo nok,

hun blev så mistænkelig hurtigt færdig med den gulvvask. Og ved nærmere eftersyn viste det sig, at under dørmåtten havde hun i hvert fald ikke været med gulvkluden. *»Alle, alle skal se den herlige frelser, jeg ejer«*, Ja vel, men under måtten så jeg noget andet, sagde manden.

Eksemplet må stå der til at prøve sig på for os alle, hvilken slags arbejde og livsvilkår vi ellers for øvrigt har. Farisæerne er blevet stående som typen på folk, der *»siger det, men ikke gør det«*. For et syns skyld holder de lange bønner, men undser sig ikke for i stilhed at *»opæde enkers bo«*, Jesus bruger stærke ord: *»I blinde vejledere, I, som sier myggen af, men sluger kamelen.«* Matt. 23,24. Det er faktisk ejendommeligt, at netop farisæerne skulle blive hængende ved en sådan karakteristik. Ikke, at den er ufortjent, den var både ret og rigtig, Jesus har selv givet den. Men jeg siger, det er mærkeligt alligevel, og meget tankevækkende.

For sagen er den, at farisæerne slet ikke var bevidste hyklere. De mente slet ikke, at facaden var vigtigere end indholdet. Enhver, som kender blot den mindste smule til farisæernes lære, ved det. De lærte tværtimod, at man skulle være ærlig og oprigtig, de var klar over, at motiverne var vigtigere end handlingerne, og de havde mangt og mærkeligt at sige om det at være hel og sand.

Og endda var de hyklere. Hvad kan det komme af? Ja, det må man nok spørge om. De havde så god en målestok i Guds lov. De havde så gode og rigtige grundsætninger at gå efter. De havde en så anset stilling i folket. Folkets flertal så op til farisæerne som fromme og retfærdige mænd, et uopnåeligt ideal for folk i almindelighed. Hvorfor blev resultatet da så bedrøveligt?

Ja, sådan må vi spørge. Det er af vigtighed for os, for det drejer sig i høj grad om os selv, vi, som kalder os ved kristenavnet.

Forklaringen ligger i det, Jesus siger her, i v. 5: *»Alle deres gerninger gør de, for at folk skal lægge mærke til dem.«* Altid et sideblik til mennesker: Hvad siger folk til dette? Hvordan tager dette sig ud?

Sådan var det ikke med Moses. Ham omgikkes Herren ansigt til ansigt, læste vi. Det var indersiden af den mands personlighed, som hed Moses. Han stod for Guds åsyn. Han ønskede at kende Gud. Han ville være kendt af Gud. Så måtte folk sige, hvad de ville.

Men farisæerne ville, at menneskene skulle se dem. At Gud så dem, vidste de jo. Men i praksis var det vigtigere med menneskene - hvad siger folk om mig nu? Ak, for farisæere er vi, også vi! Det skulle være den kristne menigheds opgave at omgås ansigt til ansigt med Gud og bære vidnesbyrd om, at det personlige forhold til ham er det vigtigste af alt.

Sådan ville Gud det. Det var det hverv, disciplene af Jesus blev pålagt *»indtil verdens ende«*. Den kristne menighed skulle alle dage i Jesu navn forkynde omvendelse og syndernes forladelse, linjen fra ham til os og fra os til ham. Intet er vigtigere end dette. *»Jeg ville ikke vide af noget andet, mens jeg var iblandt jer, end Jesus Kristus og det som korsfæstet,«* siger Paulus. Jesus døde for os. Han bar Guds vrede og vor straf i stedet for os. Det er korsets evangelium.

Men se, dette budskab har aldrig været populært. Korsets evangelium følges af menneskenes uvilje. Korset er for jøder en forargelse og for hedninger en dårskab.

Derfor svigtede kirken så mangen en gang. Den skelede efter, hvad mennesker mente og sagde. Og så - for at tækkes mennesker, for at være aktuel, moderne, på højde med tiden og dens mennesker, blev der forkyndt menneskelig visdom i stedet for Guds evangelium. Social og politisk indsats trådte i stedet for omsorgen for menneskers omvendelse og frelse. Men det er at give stene for brød. Selvom sådan indsats i sig selv kan være berettiget og god, må den aldrig fortrænge evangeliet om omvendelse og syndernes forladelse for Jesu skyld. Så skæbnesvangert er det at have menneskers tanker og sympati som målestok i stedet for Gud og hans ord.

Hyklere, siger Jesus. Det er værd at mærke sig, at ordet for *»hykler«* i det græske Ny Testamente faktisk betyder *»skuespiller«*. Det vil i sammenhængen her sige en mand, som optræder i en rolle - han fremstiller en anden person end sig selv.

Hvad kalder vi mennesker, som på dagliglivets scene - og det er den, vi tænker på her - fremstiller og agerer en anden person end sig selv? Vi kalder ham en hykler, d.v.s. han giver sig ud for at være den, han ikke er.

Er det ikke ganske træffende? Der er fare for, at mange må slå øjnene ned.

Det bliver alvor nu. Dette er lige i centrum i menneskers liv. Det, de gør, gør de, for at folk skal lægge mærke til dem. For at mennesker skal se dem. Se præsten på prædikestolen! Se prædikanten på missionshusets talerstol! Se de kristne venner i deres færd og omgang med hverandre, hvad de siger, og hvad de gør! Må Gud forbarme sig over os alle for de stjalne blikke, vi sender til højre og venstre: Hvad vil de andre mon sige om os nu?

Men det træffer ikke bare dem, som samles i kirke og missionshus, det rammer langt videre ud. Der er meget hykleri i verden, hykleri i den forstand, at man giver sig ud for at være en anden end den, man i virkeligheden er - for at folk skal lægge mærke til en.

J.J. Jansen har en prædiken om »Vantroens hykleri«. Kan også en vantro være en hykler, vil måske nogen spørge - vantroen er da så frejdig og fordomsfri, så tolerant og vidsynet. Det er de såkaldte kristne, der er hyklere.

Vær ikke så vis på det! Gad vidst, om ikke mange ville te sig anderledes, end de gør, hvis ikke det var for tanken på, hvad folk ville sige!

Tænk bare på den frisindede lærer - eller student - han tør for alt i verden ikke sige andet end, hvad flertallet siger, i spørgsmålet om livsanskuelse. Er han altid så vis på, at der ikke findes nogen Gud? På ingen måde - men han tør ikke sige andet. Er han altid så overbevist om, at kristendommens åndsværdier bare er noget gammelt skrab? Slet ikke - han kan bare ikke få sig selv til at sige det. Hvad ville folk sige? Er du blevet hellig? Er du rigtig rask?

Og se på den unge mand på vej til lørdagsfest! Om nogle timer har han drukket mere, end han burde. Var lysten dertil da så vældig stor? Egentlig ikke - men man må da vise, man er voksen! Inde i ham bor der et lille menneske, som i grunden godt kunne tænke sig noget helt andet. Men den lille, svage røst bliver ikke hørt. For hvad ville de andre vel sige?

Og så gør man det, man gør, for at folk skal lægge mærke til en! Det gælder farisæere af alle slags - og der er mange slags. Hvorfor går de unge mænd den vej, de går? For at folk skal lægge mærke til dem. Hvorfor mon de unge piger klæder sig, fører sig, indretter sig, som de gør? Svaret er det samme: For at folk skal lægge mærke til dem.

Man kan blive både træt og fortvivlet, når man for alvor bliver opmærksom på dette hykleri, som præger så stor en del af menneskelivet. Og vender man så blikket indad, mod sig selv, bliver man for alvor forfærdet. Hvem tør sige sig helt fri for denne ulyksalige trang til, at folk skal lægge mærke til en?

Findes der ingen hjælp mod denne nød?

Jo, Gud være lovet! Læs det ord, der blev citeret til at begynde med. Moses var en stor Guds profet, hed det, for »Herren omgikkes ham ansigt til ansigt«. Deri er hemmeligheden. Ansigt til ansigt med Herren.

Det var ikke altid, Moses indtog denne stilling over for Gud. Vi læser om en gang, han »så sig om til alle sider« for at se, om der var nogen, der så ham. [2.Mos.2,12](#). Vi husker, hvad følgen blev. Men i Hebræerbrevet står noget om, hvad han senere gjorde: »I tro forlod han Ægypten uden at lade sig skræmme af kongens vrede; thi han holdt ud, som om han så den usynlige.« [Hebr. 11,27](#).

Som om han så den usynlige - deri ligger hemmeligheden. Der gives en måde, en vej til at blive sand, det er for Guds ansigt at lade sig overbevise om sin synd og usandhed, så man lader sig frelse af nåde alene, for Jesu skyld.

Da lærer man at leve åbent med Gud. Kristenlivets store hemmelighed ligger i dette at leve åbent i forholdet til ham. Uopgjort synd må ikke få lov at lukke af mellem dig og Gud.

Peger samvittigheden på noget i dit liv, som er imod Guds vilje, så søg ikke at dække over det. Prøv ikke på at argumentere mod Guds Ånd. Forsøg ikke at få dig selv til at tro, at det, som Guds Ånd dømmer, dog trods alt er uskyldigt. Fusk ikke med målestokken! Tag et redeligt opgør med Gud! Ansigt til ansigt med Gud lærer man at frygte ham og ham alene.

Det eneste virkningsfulde middel mod menneskefrygt hedder gudsfrygt. Ved John Knox' grav blev der sagt: »Her hviler den mand, som ikke frygtede noget menneskes åsyn.« Hvorfor frygtede han intet menneske? Fordi han frygtede Gud.

Barnets ærefrygt for Gud er det, som alene kan give den rette holdning både til Gud og til mennesker.

(Afsnit fra "I JESU NAVN" af Carl Fr. Wisløff - Dansk Luthersk Forlag 1972 - Shafan 10-06-13)